

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه تخصص رشته داخلی

عنوان:

مقایسه تاثیر ونوستات و متفورمین در درمان کبد چرب در بیماران غیر دیابتی

اساتید راهنما:

دکتر عباس یزدانبد

دکتر منوچهر ایرانیپور

استاد مشاور:

دکتر شهرام حبیب زاده

نگارش:

دکتر بابک شیرین زاده

بهار 1396

شماره پایان نامه: 077

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و
شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان،
حق او را گزاردن نتوانند. و سلام و مورد بر محمد و
خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان
وامدار وجودشان است؛ و نفرین پیوسته بر دشمنان ایشان
تا روز رستاخیز...

شکر شایان نثار ایزد منان که توفیق را رفیق راهم ساخت
تا این پایان نامه را به پایان برسانم . از اساتید فاضل و
اندیشمند جناب آقایان دکتر منوچهر ایرانپور و دکتر
عباس یزدانبد به عنوان استاد راهنما که همواره نگارنده
را مورد لطف و محبت خود قرار داده اند ،کمال تشکر را
دارم. تشکر و قدر دانی ویژه از جناب آقای دکتر شهرام
حبیب زاده و خانم دکتر افشان شرقی که به عنوان
استاد مشاور همواره که در نگارش این پایان نامه مرا
یاری کردند.

تقدیم به مادر عزیزتر از جانم

مادرم هستی من ز هستی توست تا هستم و هستی
دارمت دوست،غمگسار جاودانی مادر است، چشم سار
مهربانی مادر است

تقدیم با بوسه بر دستان پدرم

به او که نمی دانم از بزرگی اش بگویم یا مردانگی
سختی، سکوت، مهربانی و پدرم راه تمام زندگیست،
پدرم دلخوشی همیشگیست

تقدیم به همسر فداکارم
به پاس قدر دانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که
محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش
برای من فراهم آورده است

همدلی که با واژه ی نجیب و مغرور تلاش ؛ آشنایی دارد
و تلاش راستین را می شناسد و عطر رویایی آن را
استشمام می کند و مرا در راه رسیدن به اهداف عالی
یاری می رساند ؛

همو که حس تعهد و مسئولیت را در زندگی مان تلألویی
خدایی داده است ؛ این پایان نامه تقدیم همسرم مهربانم
می گردد.

فصل اول: کلیات

1-1	مقدمه و بیان مسأله.....	2
1-2	تعریف واژه های کلیدی.....	9
1-3	اهداف و فرضیات.....	11
1-3-1	هدف کلی.....	11
1-3-2	اهداف اختصاصی.....	11
1-3-3	فرضیات یا سؤالات تحقیق.....	12
1-3-4	اهداف کاربردی.....	12

فصل دوم: پیشینه تحقیق و بررسی متون

2-1	آناتومی کبد.....	14
2-2	اعمال فیزیولوژیک کبد.....	21
2-3	کبد چرب (Fatty Liver).....	28
2-4	فرایند ایجاد بیماری.....	35
2-5	راه تشخیص کبد چرب.....	38
2-6	سیر بیماری.....	46
2-7	درمان کبد	
چرب	48.....	
2-8		
هیپاتیت	54.....	

متفورمین	قرص	2-9
60	(Metformin)	
قرص		2-10
68	ونوستات	
در	مطالعات	2-11
شده	انجام	
69	جهان	

فصل سوم: روش تحقیق و شیوه اجرای طرح

3-1	نوع مطالعه	
73		
73	3-2 جامعه آماری مورد مطالعه	
74	3-3 روش اجرا طرح	
	3-4 روش جمع آوری اطلاعات	
76		
	3-5 روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری	
76		
	3-6 ملاحظات اخلاقی	
77		

فصل چهارم: نتایج

79	4-1 نتایج
----	-----------

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

	5-1 بحث	
		101
	5-2 نتیجه گیری	
		108
	5-3 پیشنهادات	
		109

..... محدودیت ها	5-4
	109
..... منابع	
	111

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ فراوانی جنسیت افراد گروه مورد مطالعه..... ۸۲
- جدول ۲-۴ فراوانی جنسیت افراد گروه متفورمین مورد مطالعه..... ۸۳
- جدول ۳-۴ فراوانی جنسیت افراد گروه ارلیستات مورد مطالعه..... ۸۳
- جدول ۴-۴ شاخص آماری توصیفی سنی افراد مورد مطالعه متفورمین..... ۸۴
- جدول ۵-۴ شاخص آماری توصیفی سنی افراد مورد مطالعه ونوستات..... ۸۵
- جدول ۶-۴ توزیع فراوانی بیماران هر دو گروه از نظر BMI وزن، دور کمر..... ۹۲
- جدول ۷-۴ توزیع فراوانی تغییرات از خط پایه بیماران هر دو گروه از نظر وزن، دور کمر..... ۹۳
- جدول ۸-۴ توزیع فراوانی بیماران هر دو گروه از نظر سطوح تری گلیسرید، کلسترول..... ۹۵
- جدول ۹-۴ توزیع فراوانی سطوح تری گلیسرید، کلسترول، بیماران هر دو گروه..... ۹۷
- جدول ۱۰-۴ توزیع فراوانی گرید سونوگرافی بیماران هر دو گروه در ابتدای مطالعه..... ۹۸
- جدول ۱۱-۴ توزیع فراوانی گرید سونوگرافی بیماران هر دو گروه در پایان مطالعه..... ۹۹

فهرست نمودار ها

- نمودار 1-4: فراوانی جنسیت افراد گروه مورد مطالعه..... 83
- نمودار 2-4: توزیع فراوانی رده سنی در گروه متفورمین..... 86
- نمودار 3-4: توزیع فراوانی رده سنی در گروه ارلیستات..... 87
- نمودار 4-4: توزیع فراوانی سطح تحصیلات گروه متفورمین..... 88
- نمودار 5-4: توزیع فراوانی سطح تحصیلات گروه ارلیستات..... 89
- نمودار 6-4: توزیع فراوانی شغل بیماران گروه متفورمین..... 90
- نمودار 7-4: توزیع فراوانی شغل بیماران گروه ارلیستات..... 91
- نمودار 8-4: توزیع فراوانی تغییرات وزنی در بیماران هر دو گروه در طول ۱۲ هفته..... 94
- نمودار 9-4: توزیع فراوانی برگشت پذیری کبد چرب در هر دو گروه توسط اولتراسونوگرافی..... 99

فهرست علايم و اختصارات

BMI: Body mass index

Cm: Centimeter

Cr: Creatinine

G/dl: gram/deciliter

G: gram

Hb: Hemoglobin

ml: mille liter

SPSS: Statistical processor for social science

WHO: World health organization

DM: Diabetes Mellitus

HDL: High Density Lipoprotein

LDL: Low Density Lipoprotein

TG: Triglyceride

CHOL: Cholesterol

ALT: Alanine Amino transferees'

AST: Aspartic Amino transferees'

BMI: Body Mass Index

HTN: Hypertension

CT: Computed Tomography

مقایسه تاثیر ونوستات و متفورمین در درمان کبد چرب در بیماران غیر دیابتی

چکیده

زمینه و هدف: کبد چرب حالتی برگشت پذیر از تجمع واکوئول‌های چربی در سلول‌های کبدی است که با التهاب کبد مشخص می‌شود. وجود چربی در کبد طبیعی است، اما اگر این میزان از چربی بیش از ۵ تا ۱۰ درصد وزن کل کبد شود، فرد به بیماری کبد چرب دچار شده است. کبد چرب می‌تواند منجر به فیروز کبدی پیشرفته و سیروز شود. تاکنون درمان فقط محدود به رژیم غذایی و کاهش وزن بود ولی نتایج قابل قبولی نداشت. باتوجه به حساسیت بالای بیماری و مطالعات کم در این زمینه، هدف ما از این مطالعه مقایسه تاثیر ونوستات و متفورمین در درمان کبد چرب در بیماران غیر دیابتی می‌باشد.

روش کار: 92 بیمار با کبد چرب غیر دیابتی که به کلینیک های بیمارستان امام خمینی (ره) مراجعه کرده اند، انتخاب شدند. بیماران مورد مطالعه به 2 گروه A و B تقسیم شدند. به بیماران گروه A که 47 نفر بودند متفورمین تجویز شد و به گروه B که 45 نفر بودند ونوستات تجویز شد. پرسشنامه های مورد نظر تکمیل شدند. نمونه خون بیماران قبل و بعد از درمان جمع آوری شدند. همچنین بیماران قبل و بعد از درمان توسط سونوگرافی اولتراسوند بررسی شدند. سرانجام این دو گروه از لحاظ بهبود عملکرد کبد بررسی شدند.

یافته ها: در گروه متفورمین ALT بعد و قبل از درمان، از 61.62 به 45.4 تغییر یافت که از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد. AST در گروه متفورمین، از 31.4 به 22.2 تغییر یافت که از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد. کلسترول بیماران نیز از 177.4 به 173.8 تغییر یافت که از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان نداد. در گروه ونوستات ALT بعد و قبل از درمان، از 73.62 به 42.0 تغییر یافت که از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد. AST بعد و قبل از درمان، از 41.51 به 23.38 تغییر یافت که از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد. تغییرات کلسترول بعد و قبل از درمان، از 222.37 به 206.8 تغییر یافت که از نظر آماری برخلاف گروه متفورمین تفاوت معنی داری را نشان داد.

نتیجه گیری: ونوستات در مقایسه با متفورمین در کاهش وزن، سطوح آنزیمی کبدی مؤثرتر می‌باشد.

کلید واژه ها: ونوستات، متفورمین، کبد چرب، بیماران غیر دیابتی

The comparison of Orlistat and metformin in the treatment of fatty liver in non-diabetic patients

Abstract

Background and objective: Fatty liver is a reversible accumulation of fat vacuoles in liver cells that is characterized by inflammation of the liver. Fat in the liver is normal, but if the amount of fat is more than 5 to 10 percent of the total weight of the liver, it became fatty liver disease. Fatty liver can lead to advanced liver fibrosis and cirrhosis. So far, only limited treatment to diet and weight loss, but results were not acceptable. Due to the high sensitivity of disease and low studies in this field, our objective of this study was to compare the effect of Orlistat and metformin in the treatment of fatty liver in patients without diabetes.

Methods: 92 non-diabetic patients with fatty liver that referred to Imam Khomeini hospital clinic, were selected. Patients were divided into 2 groups A and B. The patients in group A who were 47 prescribed metformin and group B who were 45 prescribed Orlistat. Questionnaires were completed. Blood samples were collected before and after treatment. Patients were evaluated before and after treatment by ultrasound sonography. Finally, the two groups in terms of improving liver function were assessed.

Results: ALT changes in the metformin group before and after treatment, was from 61.62 to 45.4 there is a statistically significant difference. AST changes before and after the treatment, was from 31.4 to 22.2, there was a statistically significant difference. Cholesterol changes before and after the treatment, was from 177.4 to 173.8, there was not a statistically significant difference. Orlistat changes in ALT before and after the treatment, was from 73.62 to 42.0 there is a statistically significant difference. AST changes before and after the treatment, was from 41.51 to 23.38, there was a statistically significant difference. Cholesterol changes before and after the treatment, was from 222.37 to 206.8. Against the metformin group there was a statistically significant difference.

Conclusion: Orlistat is more effective on weight loss, liver enzyme levels in compared with metformin.

Keywords: Orlistat, metformin, fatty liver, non-diabetic patients